

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Norsk Grønnkraft AS
P.b. 5211 Majorstuen
0303 Oslo

Vår dato: **16 MAI 2013**
Vår ref.: 200901766-13 ke/thse
Arkiv: 312
Deres dato: 30.04.2013
Deres ref.: Tone Hisdal

Saksbehandler:
Tale Helen Seldal
22 95 94 51, thse@nve.no

Norsk Grønnkraft AS - Søknad om konsesjon for Ringnes kraftverk i Krødsherad kommune, Buskerud fylke. NVEs vedtak

I vernede vassdrag kan nye anlegg bare tillates hvis hensynet til verneverdiene i vassdraget ikke taler imot. Det omsøkte tiltaket forringer etter NVEs syn verneverdiene på flere punkter. Det høye uttaket av vann i Ringneselva er ikke forenlig med ivaretagelse av verneverdiene. Tiltaket vil også medføre inngrep i en viktig naturtype. Tillatelse kan derfor ikke gis, jamfør vannressursloven § 35 post 5.

Søknaden

Norsk Grønnkraft AS søkte den 30.4.2013 om tillatelse etter vannressursloven § 8 til å bygge Ringnes kraftverk i Krødsherad kommune i Buskerud fylke. Kraftverket er planlagt i nedre del av Ringneselva, som har utløp i Krøderen nord for Noresund. Ringneselva ligger i det vernede vassdraget Norefjellområdet (Verneplan for vassdrag I).

Inntaksdammen planlegges med en gravitasjonsdam i betong. Neddemt areal vil bli på om lag 500 m². Det er ikke planlagt regulering av magasinet. Vannveien vil bli om lag 900 meter, og er planlagt med nedgravde rør med en diameter på 1,2 meter. Vanskelig terreng kan medføre behov for rør i dagen enkelte steder. Det planlegges en midlertidig anleggsvei langs hele vannveien og to permanente veier på henholdsvis 570 m til inntaket og 50 m til kraftstasjonen. Nettilknytningen planlegges via en 580 m lang 22 kV kabel langs fylkesveien til eksisterende 22 kV nett.

Ringnes kraftverk skal utnytte fallet mellom kote 210 og 165, total brutto fallhøyde på 45 meter. Kraftverket planlegges med installert effekt på inntil 1 MW, og det er beregnet en midlere årsproduksjon på 2,9 GWh. Maksimal slukeevne er planlagt til 3,15 m³/s, og det er foreslått minstevannføringer tilsvarende de beregnede 5-persentilverdiene på 73 l/s (sommer) og 49 l/s (vinter). Middelvannføringen ved inntaket er beregnet til 1,46 m³/s.

Om søker

Norsk Grønnkraft AS eies av Akershus Energi, EB, E-CO og Østfold Energi. Norsk Grønnkraft AS skriver at de har inngått avtale med fallrettighetshaverne om utbygging og drift av Ringnes kraftverk.

NVEs behandling

NVE anmodet Norsk Grønnkraft den 6.5.2013 om å vurdere en alternativ utbygging med lavere slukeevne. Dette ettersom den omsøkte slukeevnen på 200 % av middelvannføringen generelt vurderes som svært høyt for et nytt kraftverk i et vernet vassdrag. Norsk Grønnkraft konstaterte at de ikke vil imøtekomme anmodningen på bakgrunn av økonomiske hensyn.

Saksbehandling av søknader etter vannressursloven er gitt i lovens kap. 3. I henhold til vannressursloven § 35 post 8 kan NVE avslå søknaden dersom tiltaket vil ha negativ innvirkning av betydning på verneverdien. NVE har vurdert søknaden etter denne bestemmelsen, og har ved dette ikke hatt saken på høring.

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) vurdering

Kraftutbygging i vernede vassdrag

Ringneselva er en del av Norefjellområdet som ble vernet i Verneplan I for vassdrag (1972/73). Norefjellområdet er et viktig og velkjent friluftsområde i Buskerud. Hensyn til de alminnelige friluft- og naturverninteresser lå til grunn for vernet. Det er ingen andre eksisterende eller planlagte kraftverk innenfor det vernede Norefjellområdet som NVE kjenner til. Søker oppgir imidlertid at det i perioden 1903-1920 var et lite kraftverk som utnyttet et drøyt 15 meter fall i Ringneselva. I influensområdet til kraftverket oppgis friluftinteressene å være små.

Verneplanvedtaket innebærer i utgangspunktet at hele vassdragets nedbørfelt er vernet mot vannkraftutbygging. I stortingsvedtak av 18. februar 2005 ble det åpnet for konsesjonsbehandling av kraftverk med installert effekt opp til 1 MW i vassdrag som er vernet etter verneplan for vassdrag. En klar forutsetning for å gi konsesjon er at verneverdiene ikke blir svekket, jf. vannressursloven § 35 post 5 og 8.

Ved konsesjonsbehandling i vernede vassdrag har myndighetene (NVE, understøttet av OED i klagebehandling) vektlagt at fraføringen av vann ikke skal endre vassdraget naturlige dynamikk i vesentlig grad. Vannføringen skal være variert og i stor grad gjenspeile naturlige forhold også etter en utbygging. Normalt har NVE ansett at dynamikken i et vassdrag ivaretas dersom kraftverkets maksimale slukevne begrenses til en mindre del av vannføringen, og at det fastsettes en minstevannføring som ivaretar vassdragsmiljøet og øvrige allmenne interesser i tilstrekkelig grad.

Hydrologiske forhold

Ringnes kraftverk er planlagt med en øvre slukevne på om lag 200 % av middelvannføringen. Med planlagt minstevannføring lik de beregnede 5-persentilverdiene for sommer og vinter på henholdsvis 73 og 49 l/s vil det i følge søknaden være flomoverløp i elven i 49 dager i et år med middels vannføring. Det er videre beregnet å være 128 dager med tilsig lavere enn summen av minste slukevne + minstevannføring. Sistnevnte vil normalt inntreffe på vinteren. Det vil si at i 188 dager i året, om lag halve året, vil det være foreslått minstevannføring igjen i vassdraget. Tilsig fra restfeltet nedstrøms inntaket vil bidra med noe vannføring nedover vannstrengen, beregnet til ca. 27 l/s som middelvannføring over året rett oppstrøms kraftstasjonen. I tørre perioder vil dette bidraget være svært lite.

En slukevne på 200 % av middelvannføringen er på størrelse med normal utbygging i øvrige vassdrag. I et vernet vassdrag vurderes dette som svært høyt. Med en utbygging som skissert over vil det etter vårt syn kunne bli betydelige perioder med bare minstevannføring igjen i elven, og hvor elven fremstår som "flat" og uten naturlig dynamikk. Disse periodene vil i særlig grad

inntreffe i sommersesongen, men vil etter vår vurdering sannsynligvis også prege store deler av høstsesongen.

Naturinngrep/naturmangfold

I rapport om biologisk mangfold vedlagt søknaden er det i området hvor inntaket er planlagt beskrevet en lokalitet av den verdifulle naturtypen rik edelløvskog, jf. DN-håndbok 13-1999. Også den nye veien til inntaket og om lag en tredjedel av vannveien er planlagt i naturtypens forekomstområde. I naturtypen er det funnet arten huldregras, som i norsk rødliste av 2010 er fastsatt som nær truet (NT). Edelløvskogen er karakterisert med gråor og spisslønn som dominerende arter, og med rik feltvegetasjon. Langs elvekanten er det en smal sone med flompåvirket gråor-heggeskog. Edelløvskogen inneholder flere steder en del død ved. Lokaliteten er vurdert til verdi B på bakgrunn av at den inneholder en rødlisteart og har en rik flora. Imidlertid er den av noe begrenset størrelse og er stedvis påvirket av hogst. På grunn av vernestatusen vurderes tiltaksområdets verdi for biologisk mangfold som stor. Omfanget av tiltaket er vurdert til middels til stort negativt for biologisk mangfold, og konsekvensene er vurdert til stor negativ.

NVE slutter seg til vurderingene i biomangfoldrapporten. Inngrepene i naturtypen vil etter vår vurdering bli store og føre til fragmentering av denne. Også den flompåvirkede gråor-heggeskog er en viktig naturtype etter DN-håndbok 13-1999, men da biomangfoldrapporten har inkludert denne som en del av naturtypen rik edelløvskog har NVE ikke gjort en egen vurdering av denne. En del av vernegrnlaget for Norefjellområdet er alminnelige naturverninteresser. Selv om naturtypen rik edelløvskog i seg selv er vurdert til middels verdi, og er habitat for kun én identifisert rødlisteart, mener vi at de inngrepene som er planlagt vil medføre virkninger for verneverdiene i området.

NVE legger også vekt på at topografien langs elven stedvis er bratt, og fremføring av rørgate vil sannsynligvis gi vesentlige skjæringer langs elvebredden, eventuelt medføre noe rørgate i dagen.

Samlet vurdering

Tiltaket er ikke vurdert å berøre friluftsinnteressene i området i vesentlig grad. Høy slukeevne tilsier etter vårt skjønn likevel at verneinteressene blir berørt. NVE legger i denne sammenheng ikke vekt på at det tidligere har vært noe utnyttelse av elven til kraftformål. Konflikten øker etter vår vurdering da tiltaket vil medføre tap og fragmentering av naturtypen rik edelløvskog, potensiell påvirkning av flompåvirket gråor-heggeskog og landskapsinngrep i forbindelse med rørgate. NVE vurderer derfor at verneverdiene i vassdraget vil bli berørt ved gjennomføring av det omsøkte tiltaket i og med at generelt naturvern er et av vernekriteriene.

Kostnadene ved tiltaket er beregnet til 5 kr/kWh, og tiltaket ligger dermed kostnadmessig i øvre sjiktet av vannkraftutbygginger. Tiltakshaver vurderte på bakgrunn av økonomien i prosjektet at de ikke ville etterkomme NVEs anmodning om å søke om et alternativ med redusert slukeevne. Tiltaket vil etter NVEs vurdering heller ikke i tilstrekkelig grad kunne bære ev. avbøtende tiltak for å redusere virkningene av en utbygging.

Konklusjon

NVE mener at verneverdiene i Ringneselva blir negativt berørt, og konsesjon til bygging av Ringnes kraftverk kan derfor ikke gis, jf. vannressursloven § 35 post 5 og 8.

Forholdet til naturmangfoldloven

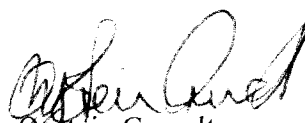
I influensområdet til Ringnes kraftverk finnes det en verdifull naturtype; rik edelløvskog (verdi B). I tillegg er det registrert en rødlistet art; huldregras (NT). NVE har ikke vurdert om en utbygging av Ringnes kraftverk vil kunne komme i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper, arter eller økosystemet gitt i naturmangfoldloven §§ 4 og 5. Vi har heller ikke vurdert samlet belastning i henhold til nml § 10, eller § 9 om føre-var-prinsippet. Dette ettersom vår avgjørelse er knyttet til verneverdiene i vassdraget, og fordi tiltaket av denne grunn er blitt avslått.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. fvl. kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Kopi: Krødsherad kommune, Kommunehuset, 3536 Noresund
Buskerud Fylkeskommune, Postboks 3563, 3007 Drammen
Fylkesmannen i Buskerud, Postboks 1604, 3007 Drammen